

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 8 frt — kr.,
Negyedévre 4 frt 50 kr.
Vidéken: Félévre 4 frt 50 kr.,
Negyedévre 2 frt 25 kr.

Felolószerkesztő és felelős szerkesztő:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fűtér Biedermann-palota földszint,
az udvarban hátul.

A szülők és a gyermekek.

A gőz- és a villamerő, a telegráf és telefon, innen-onnan tán a repülőgépek korát éljük! Lázassiettség tüze hevit minden lelket. Megszűnt a távolság térben meg időben is: a jelen pillanat eseményei egyszerre válnak közhirré; egyszerre hatják meg, indítják, mozgatják az egész emberlakta világot.

Csoda-e, ha e mindent átható gyorsaság magát az emberi társadalmat is megváltoztatta, módosította? Csoda-e, ha e rohamos változások folytán az emberi társadalom a rendes meder híján ferdeségekben tévelyeg?

Oda jutottunk, hogy innen-onnan gőzerővel nevelünk, villamerővel élünk. Sietés a jelszó minden téren; mintha az élet gyorsvonattá változott volna, melynek csak harmadik csengetése van! A gyermek alig él gyermekkort; az ifju férfias passziókat hajhász és férfikorban az öreg benyomását teszi reánk. És míg az

államférfiak a nagy arányokban működő áramlatokat észreveszik, azoknak rendes medret teremteni igyekeznek: a társadalom kisebb köreiből mutatkozó kinövésnek dudva módra tenyésznek és e kisebb körök valóságos melegágyaivá lesznek nagyobb társadalmi bajoknak.

Elsőrangú kérdéssé válik manapság az, miképpen őrizzük meg gyermekeinket a külvilág annyi-féle rontó hatásaitól.

Könnyű romlatlannak maradni ott, ahol nincsen csábítás! Manapság lépten-nyomon ezer- és ezer-féle alakban fenyegeti az ifjuság jó erkölcsét, a gyermekek és szülők boldogságát maga a megváltozott ideges élet és — videant parantes! — Ám lássák a szülők, miképpen védik meg ma gyermekeiket a káros behatások ellen.

És a szülők bizony nem látják meg. Ellenkezőleg! Éppen ők vezetnek gyakorta gyermekeiket a káros áramlatba; elvakultság, tudatlanság, tapintatlanság, hiúság nagy szerepet játszanak ezen a téren!

Pedig ha meggondolnák, hogy a gyermek addig boldog, amíg gyermek marad; a szülőknek addig van a legkevesebb bajuk gyermekeikkel, legtöbb örömük bennük, míg azok megőrzik gyermeki ragaszkodásukat és őszinteségüket; mennyire megragadnának minden eszközt, hogy ártatlanságukat megővjék; mennyire iparkodnának kiirtani belőlük minden káros, kórukat meghaladó passziót.

Ma — nagyon sok tapasztalat mutatja — éppen az ellenkezője történik annak. A szülők maguk — öntudatlanul — viszik gyermekeiket a veszedelembé. A játék, melyet játszatok, veszedelmes; a saját gyermekeitek boldogsága forog kockán!

Maradjon a gyermek gyermek a szó szoros értelmében! Sánccoljátok el a családi kedves fészket az idegen lázban forrongó külvilág zajától, a létért való küzdelmet nem vivják mindig nemes fegyverekkel!

A szülőház és az iskola csak együttes működésben fog odahatni,

A kapitány narancsai.

Irta: George de Lys.

Bonnasson, a vitéz kapitány, mióta nyugalomba vonult, folyton azon dühöngött, hogy a felesége olyan szűkmarkuan adja neki a pénzt; mióta elkövette azt a szármárságot, hogy a házi pénzügyek vezetésével megbizta, minden nap fősvényebb lett. Azelőtt, mikor felvette a fizetését, vagy pedig a becsületrendjével járó évjáradékát, csak nála hagyott egy pár öt frankos tallért s az öreg kapitány elidogálhatott néhány régi bajtársával a tisztiek klubbjában, hanem mostanában az asszony a fogához vert minden garast s nem tűrt mindenféle hiábavalóságot.

Megvolt ennek is az oka. Bonnassonnak fia, Gusztáv, kezdett már nagy fiu lenni s az anyja minden félreterhető garast az ő számára rakott az élére. — Anyai fukarsága annyira ragadta, hogy a szegény Bonnassont önző, elfajult apának nevezte, ha egy kis ráadást kért a napi pénzére. — Ez a zsebpénz napi négy sou volt, a mit a kapitány dohánnyra kapott; de ezt is minden nap kérnie kellett, mert a felesége önként még ezt sem adta volna oda.

Ma reggel azonban Bonnasson nagyon

jókedvű volt. Akár madarat lehetett volna vele fogatni. A fia első díjat nyert a vizsgálaton s apai jogos büszkeségéhez az a nem megvetendő öröm is járult, hogy a nadrágja zsebében a kulcsa és a zsebkése mellett egy valóságos öt frankos tallér is csörgött. Üstökénél ragadta meg reggel az alkalmat s az anyai öröm kitérését arra használta fel, hogy kicsikarjon feleségétől egy ilyen, szinte mesésnek látszó összeget.

— Tudod, egy pohár abszintet csak illik fizetnem az öreg bajtársaimnak, ha gratulálnak Gusztáv sikeréhez — szól fufangosan.

Ilyen argumentumnak nem lehet ellentállani a Bonnassonné asszony kiszurkolta a tallért.

* * *

A kapitány pezkesen lépkedett a klub felé, melyet már régen nem látott. Ma végre kocczinthat megint egyet barátaival s elbeszélgethet az algiri forró napokról s a szebasztopoli jeges éjszakákról.

Már kanyarodott a sarkon a térre, a honnan a klubház mosolygott feléje, mint valami földi paradicsom, mikor egy szegényesen öltözködött ember jött vele szemben, a kinek züllött vonásai valami halvány emléket keltettek benne.

Az az ember odaállt eléje s katonásan üdvözölve megszólította:

— Jó napot kapitány ur!

— Ki vagy?... Ha nem csalódom, ismerlek, hol láttalak!

— Marseilleben, kapitány ur: Mig az a szerencsétlenség nem történt velem, a kapitány ur századában szolgáltam.

— Ugy, ugy, — morgott a kapitány. — Emlékszem már! A második ezred harmadik századában szolgáltak; Bracieux Jeannak hívnak. Téged kellett büntetésből áthelyeztetnem Algirba. Nem használt neked se áristom, se kurtavas.

— Bizony kapitány ur.

— Tudom! Az asszonyok, azok vittek belé a bajba.

— De csak egy, kapitány ur. Az az egy, aki megvart, mig kiszabadulok, aztán a feleségem lett.

— Annál jobb... Tehát megházasodtál. Van-e fiad? Jól éltek-e?

— Bizony, kapitány ur, nem jó sorom van. A feleségem, áldott, dolgos lélek, beteg fekszik. A fiam, akinek már jó hasznát vettem a munkánál, szintén beteg, az ispotályban fekszik! Keserves kinnal tudtam megszerezni napi harmincz-negyven sou-t egy kereskedőnél mint beltiszolga. Most onnan is elküldtek s nincs egy fillérem

hogyan az ifjúság testi és lelki ereje harmónikus fejlődésnek, jó erkölcsé megőriztessék. És a szülők még sem fordulnak bizalommal az iskolához, vagy ha fordulnak is, nem veszik szívükre az iskola önzetlen, jóakaró tanácsát; sőt az is tapasztalható, hogy egyenesen az iskola tanácsa ellen cselekszenek, leplezgetvén, mentegetvén gyermekeik hibáit.

A korai dohányzás ellen nem igen küzdenek némelyek; valamint a későn este való csavargás az iskolai törvények ellenére is divatba jött.

Keserőség fogja el az ember szívét, ha még oly helyiségekben is gyermekeket lát, melyeket a jóízű felnőttek is kerülnek. Bizony az orfeumba is eljárnak és pedig a szülők kíséretében a diákok!

Használják fel az ifjak a szünidőt úgy, mint a régi jó időkben tették: rohanjanak gondtalan lélekkel, vidám kedélyvel a természet ölébe, keressenek szórakozást a testedző labdázásban, tornázásban és néha tanuljanak egy keveset.

Mindenek felett pedig ne hátszszanak szervezetükre és lelki világukra egyaránt mételegyént ható élvezeteket.

Odaát még mindig remélnék.

— Saját tudósítónktól. —

Az osztrák kormányférfiak odaát Ausztriában még mindig remélnék.

Körber miniszterelnök, valószínűleg, sőt bizonyosan az ischli sajórból kifolyólag addig kereste a kapcsolatot a pártokkal, a míg azok új tanácskozásra hajlandók összegyűlni.

Persze Pacak képviselő, az ifjucsehek vezetője szükségét látta annak, hogy előbb az ifju csehek végrehajtó bizottságától formális felhatalmazást kérjen arra, hogy Körberrel tárgyalhasson.

Ezt jól meg kell érteni. Ebben rejlik az osztrák kormány nevétség és képtelen helyzete, sőt ebben rejlik az osztrák pártviszonyok kétségbeesítő állapota és alkotmányosságának halálos betegsége. Az ifjucsehek vezére ugyanis csak arra kapott felhatalmazást és engedélyt, hogy tárgyalhasson, de nem arra egyszersmind, hogy egyezkedhessen. Ugyanigy történt ez legutóbb is, a mikor a Reichsrath tanácskozásait hangos macskazenével, sippal, dobbal, fuvó hangszerek lármájával tették lehetetlenné.

Akkor is reméltek az osztrák államférfiak és most is remélnék.

Ez csak az osztrák államférfiak naivitására mutat és arra, hogy milyen képtelenek a helyzet szanálására.

Hisz a tanácskozások csak a körül fordulnak meg, hogy mily eszközre volna szükség, ha a cseh obstrukció megszüntetését akarják megbeszszelni. És tudnak bosszút állani; azt fényesen és botrányosan bebizonyították az idők folyamán. — Tehát az osztrák kormánynak oly engedményeket kell tennie, a mely a harcias és botrányoktól vissza nem riadó cseheket meggyugtatri és kibékíteni alkalmas lehet. De föltéve, hogy erre a lépésre a kormány elhatározza magát, mit csinál majd akkor, ha azután viszont a németek veszik elő a sipot, dobót, trombitát, a füttyülő hangszereket?

Ha majd a tanácskozás közben a németek fognak félpörére vetközni, vagy kalamárisokat fognak hajigálni a képviselőház elnökének fejéhez, a mely műveletekben igen nagy jártasságot értek el és sokszorgyakorolták magokat benne?

Pedig ez az örökös czirkulus nincziózus jellemzi az egész osztrák parlament életet. Ha a csehek nem hajigálnak kalamárisokkal, hajigálnak a németek és megfordítva. A durva és botrányos eszközök éppen oly kedvesek a németek előtt, mint a csehek előtt.

De azért az osztrák államférfiak odaát még mindig remélnék.

Hát csak reméljenek és higgyenek. Egyik kormány a másik után merül el majd ebbe a khaoszba, de az az ő dolguk.

A mi dolgunk volna ha a vezető államférfiaink Magyarország érdekeit komolyan szem előtt tartanák, hogy törvényeinkre támaszkodva, levonnák a helyzetből a konzekvenciát és berendezkedésünket gyökeresen megváltoztatnák az állami és gazdasági önállóság elvei alapján.

De az osztrák államférfiakkal együtt a mieink is remélnék és folyton remélnék a helyett, hogy cselekednének. Remélik, hogy a rongyokká tépett, száz darabra szaggatott osztrák parlamentarizmus megint igazi alkotmányossá változik és mennek utána a zagyva vizeken reménykedve, pedig éppen olyan világosan látják, mint az osztrák urak, hogy ez a remény csak hiu füst és pára.

POLITIKAI HÍREK

Közigazgatási ankét. A belügyminisztériumban e hó közepére nagyszabású közigazgatási ankétot akart egybehívni Széll

sem. Pedig megígérttem a fiamnak, hogy narancsot viszek neki. Ugy megkivánta szegény! El se megyek ma meglátogatni; nem akarok üres kézzel menni.

Bonnason idegesen cibálta a pofaszakállát, ami rendesen nagy izgalom jele volt nála. A pillantása nyugtalanul tévedt a klubház felé, aztán vissza a volt katonájára, majd megint oda a pinczérhez, aki éppen a klubház verendáján rakosgatta az asztalra a poharakat. Oda-odakapott a zsebéhez, majd belenyult a végre köhintve egyet, kurtán szólalt meg:

— A fiam nagy örömet szerzett nekem, nem akarnám, hogy a tiednek szomorúsága legyen. Itt van vegyél neki narancsot!

S ezzel hirtelen hátat fordított a volt katonájának s hazafelé.

Bracieux meglepette, hogy a kapitány a zsebébe csusztatott valamit s belenyult érte... egy tallér volt.

Ahogy Isten tudnia engedte, úgy szaladt az öreg után.

— Kapitány ur, kapitány ur!

Bonnason vissza se fordult s mikor Jean elérte, akkor sem akart tudni hálálkodásról.

— Hagy békén engem! Eredj pokolba, az ispotályba! A fiad már vár!

— Kapitány ur! Kérni szeretném valamire... jöjjön velem...

— Én? Mi a tüzes...

— Tudja kapitány ur, semmi sem maradhat titokban. Az én fiam is megtudta, hogy büntetésből voltam Algirban. Nincs azért hiányosság a tisztességtudásban, de érzem, hogy rosszul esik neki az a gondolat, hogy az apa rossz katona volt. Az Isten is megáldja a kapitány urat, ha megmondja neki, hogy... nem voltam én azért semmi ember... látták hasznomat is...

— Menjünk — szólt a kapitány. A többi a torkán akadt.

Megvettek egy pár narancsot s együtt mentek az ispotályba. Mikor a beteg fiu látta, hogy az apja egy idegen emberrel jön, kérdően pillantott fel. Mielőtt azonban akamelyikük is szólhatott volna, a kapitány kezdte:

— Kedves fiatal barátom, az előbb találkoztam a maga édes apjával az utcán s egyik régi, derék katonámra ismertem benne. Egy kicsit kemény volt a nyaka, megfizetett érte s én most örömmel fogtam vele kezét, hogy ráismertem. Adja Isten, hogy a fiából is derék ember váljék:

— Óh... kapitány ur, hebegte Jean.

A fiu szemében pedig felcsillant az öröm s a gyógyulófélben levő betegek élet-

kedvével nyujtotta ki mind a két karját az apa felé...

A nagy eseménytől egészen megindultan tér haza Bonnason kapitány, de az ebédre már elkésett. A felesége, a mint a nekipirult arcát meglátta megcsóválta a fejét, s azt mondta:

— Már megint többet ittál a kellenél!

— Többet ittam? Ugy? Többet ittam? csikorgott a kapitány s felháborodva az igazságtalan vádon, elmondta hogy hova lett a tallér.

Madame Bonnason egy szót sem szólt, de másnap a kapitány, mikor felöltözött, megint egy tallért talált a zsebében.

— Klodild, hej, Klodild! — kurjantotta. Itt van megint a zsebemben a tegnapi tallér!

— Nem a tegnapi, öregem, — szólt a felesége. — Ez egy másik!

A kapitánynak leesett az álla.

— Gusztáv megint díjat nyert?

— Az már egy kicsit sok volna. Hanem tudod... az is egy módja a takarékoságnak, ha az ember... narancsot vesz.

Kálmán belügyminiszter s az ország minden vidékéről meghívta volna az illetékes férfiakat. Ez az ankét, értesülésünk szerint, szeptember hó első felére marad, amikor is Széll Kálmán belügyminiszter maga fog elnökölni az értekezleten.

Közgazdasági kamara. A kormány kezdeményezése folytán valamennyi közgazdasági tényező hozzájárulásával egy egészen külön álló közgazdasági kamara fog létesülni, amelynek az lenne a hivatása, hogy az ellentétes áramlatok között a harmóniát helyreállítsa. Ebben a kamarában képviselve lenne ereje, fontossága arányában a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem. Az érdekelt minisztériumok között most tanácskozások folynak ez intézmény mielőbbi megvalósítása érdekében.

TÁRSAS ÉLET.

A cselédleány panasza.

Csinos paraszt leány kopogtatott ma be Szilva Héza büntető járásbíróhoz:

- Lehet itt panaszt tenni?
- Miféle panaszt?
- Hát megsértették a böcsületemet.
- Aztán ki sértette meg?
- A nagyságos ur, akinél szolgáltam.
- És miért?
- Miért? Bizony annak csakis ő a megmondhatója, mert én nem adtam rá okot.
- Nem kacsintgatott a gazdájára?
- Ments isten!
- Hát az magára?
- Ó igen.
- És maga türte azt?
- Dehogy türtem. Menten lesütöttem a szememet.
- Hát aztán?
- Aztán a nagyságos ur átkarolta a derekamat és megcsókolt. Én szabadulni igyekeztem, de erősebb volt és nem engedett el addig, míg csak az erős dulakodásra a nagysága be nem toppant a szobába.
- Lássá, leányom, ezért még nem lehet a gazdáját megbüntetni.
- Igen ám, csak hogy a nagysága később toppant be!...

Gyilkos katona.

— Saját tudósítónktól. —

Vakmerő gyilkossági eset tartja izgalomban Gyóres község lakosait, melynek részleteiről levelezőnk az alábbi adatot közli:

Mihu Péter az 50 ik gyalogezred köztitese a múlt év őszén vonult be ezredéhez. A bevonulás előtt azonban megkérte Hudács György leányának kezét, hogy biztosítsa magának szíve választottját. A leány megígérte, hogy megvárja, míg Mihu haza szabadul a katonaságtól s akkor felesége lesz. Ez az ígéret megnyugtatta Mihut s jókedvűen viselte a katona életet. A múlt hetekben azonban Mihn arról értesült, hogy imá-

menyasszonya. Ez a hír egyszerre véget vetett Mihu nyugalmanak s a múlt héten megszökött ezredétől.

A mint hazaért, folkereste a leányt, kit egyedül talált otthon. Szemrehányást tett neki, hogy ígéretét megszegte, mire a leány olyan feleletet adott, a mi a tulérzékeny katonát kihozta sodrából, kirántotta a szuronyát s azt a leány mellébe döfte. A leányt szíven találta a gyilkos szerszám s mire desanyja hazafutott, csak azt tudta megmondani, hogy Mihu volt a gyilkosa, aztán meghalt.

A csendőrség, a melyet az esatról értesítettek, a gyilkos katonát a kukoricaföldeken találta alélt állapotban, mivel ugyanazzal a szuronyal öngyilkossági kísérletet követett el, de nem sikerült magát megölni. A csendőrök bekötötték sebeit s aztán beszállították ezredéhez.

VIDÉK.

Revolveres Othello. Megint egy Nyiregyházán, amint tudósítónk sürgönyzi: egy féltékeny szerelmes drámát rögtönzött. Zsindely Mihály husz éves szabólegény ez a revolveres hős. Rálőtt előbb a barátnőjére, Zeke Margit varrólányra s aztán önmagának fordította a fegyvert. Mind a ketten életveszedelmes állapotban kerültek a kórházba.

Dinamitlopás. A biharmegyei Lunkaspré községben Junghans Edvard nagybirtokos kőbányáján már hetekkel ezelőtt észrevették, hogy lopják a dinamitot. A robbantó szerkre felügyelő erdész rájött, hogy a dinamitos házikó ajtaja fel van törve és sok dinamit hiányzik onnan. Vizsgálatot indítottak egy Stefano Colica nevű olasz munkás ellen, ami házkutatásra vezetett. Colica dühösen tiltakozott a házkutatás ellen és kereken tagadta a lopást, de amikor ágyában elrejtve öt kiló dinamitot, tíz kiló puskaport és gyújtó-zsinegeket találtak, beismerte, hogy azokat a kőbányából vitte el. Mikor a csendőrségen kérdezték tőle, hogy mi szándéka volt a lopott dinamittal, csak annyit felelt:

— Nem mulatságból loptam.

Egyéb felvilágosítást nem akart adni. Munkakönyvéből kiderült, hogy Olaszországban Leravároba való és három hónapja dolgozik a kőbányában. A csendőrség vasra verve vitte Nagyváradra. Colicaval együtt dolgozott a bányában még két másik olasz munkás is, akik társuk elfogatása hírére kerekét oldottak.

Véletlenség áldozata. Komádi-ban végzetes szerencsétlenség történt tegnap reggel. Varga Gábor bérlő kint járt a mezőn, hogy a cselédeit ellenőrizze. Hazafelé készülöben, amint a kocsi-ára ült Tóth Imre béres át akarta adni Vargának a vadászfegyverét, mely ezenközben elsült. A sörét, amivel a puskát töltve volt, Varga Gábor mellébe és hasába furódott, hogy a szerencsétlen ember néhány percnyi kintlódás után kiszenvedett. Az előjáróság je-

lentést tett a dologról a nagyváadi kir. ügyészségnek, mire Nagy Géza kir. ügyész kiutazott a szerencsétlenség helyére, megállapította, hogy Varga Gábor véletlenségnek lett az áldozata.

Nagy tüzvész. Beke bodrogközi gazdag községben, mint sátoralja-ujhelyi tudósítónk táviratozza, óriási tüzvész pusztított. Legalább a fél falu égett le mindenestől. A nagy szélben a falut a teljes pusztulástól a fő-utca nagy ákáczfái mentették meg. A tüzet gyermekek okozták, akik gyújtóval játszottak. A kár sok ezer forint.

Rablótámadás az országuton.

Nemrégén Avram Toma tasnádfői lakos Nagyváradról hazafelé ballagott s már Fugyivásárhely környékén járt, a mikor az országuton egy kocsi-ával találkozott. A kocsin Mucza Mitru kigyiki és Domokos Péter tasnádfői lakosok ültek. Amint ezek Avram Tomát észrevették, leszálltak a szekérről és a mit sem sejtő utast megtámadták, földreperették és a vállán levő táskáját elvitték. A káros, a mint hazaért, támadó ellen fejelentést tett s most a nagyváadi kir. ügyészség börtönében várják méltó büntetésüket.

Medve Miklós ügye.

— Távirati tudósítás. —

Medve Miklós ügyéről a következő újabb részleteket kapjuk:

Mint ismeretes, Medve Miklós mintegy két hóval ezelőtt, mivel szülei ellenezték, hogy a debreczeni színtársulat egyik nőtagját, Sárosi Paulát feleségül vehesse, főbe lőtte magát. A fiatal ember sebébe nem halt bele, felgyógyult. A fiu szüleinek az volt a terve, hogy fiukat külföldre küldik s ott egy hidegvizgyógyintézetben helyezik el. A fiu ezt megsejtette, a múlt pénteken egy hete megszökött a szülei háztól.

Medve Miklós ügyvédjéhez, egyik debreczeni ügyvéd testvérbátyjához menekült s ott is tartózkodott.

A fiu szülei nem tudták, hol van fiuk. A fiu apja, bátyja megjelentek a színésznő lakásán s mindent elkövettek, hogy a leányt vallomásra bírják, hogy árulja el a fiu tartózkodási helyét, melyről a leánynak, kiről a fiu nem mondott le, biztos tudomása volt. A leány nem árulta el. Másnap Nidermann dr. egyetemi tanár jelent meg a színésznő lakásán a czéltől, hogy a fiunak elmebeli állapotát, ha netalán ott tartózkodnék, megvizsgálja. A leány kijelentette, hogy a fiu nem tartózkodik lakásán.

Medve Kálmán, az apa, ekkor a rendőrséghez fordult. Detektívek keresték a fiut, de nem találták. A leányt lakása előtt állandóan, éjjelnappal hat detektív őrizte s ha az utcára lépett, két detektív nyomában volt. A leány délutánonkint találkozott Medve Miklóssal az ügyvéd la-

kásán. A detektívek nem tudták miért jár oly gyakran az ügyvédhez. Pénteken e hónap 17 én d. u. a leány ismét meglátogatta; este 7 órakor az ügyvéd hazakísérte a színésznőt. Természetesen, a detektív nyomában volt s ekkor már tudta, hogy Medve Miklós az ügyvéd lakásán rejtőzködik.

Aznap éjjel 1 órakor Medve Kálmán atyja hat detektívvél, egy rendőrtisztviselővel megjelent az ügyvéd lakásán. Az ügyvéd még nem volt otthon. A detektívek ekkor betörték az ajtót s behatoltak a lakásba. Egyik belső szobában az ágyban fekvő Medve Miklós.

Természetesen a meglepett fiatal embert eltávolították, hazavitték szüleinek lakására.

Medve Miklós a leghatározottabban kijelentette, hogy ő épelméjű s nem hajlandó semmiféle gyógyintézetbe menni s a leányról sem mond le, mert most még jobban szereti, mint azelőtt.

Az ügyvéd hazaérkezve, a történetekről értesült. Másnap feljelentést tett az ügyészségnél Medve Kálmán ellen magánlak megsértése — s a rendőrség ellen pedig hivatalos hatalommal való visszaélés czimén s az ügyet egyik képviselő révén — ki már vállalkozott is — interpelláció tárgyává is fogja tenni a képviselőházban.

Sárosi Paula szombaton hagyta el a fővárost, a társulathoz utazott Máramaros-Szigetre.

UJDONSÁGOK.

A debreczeni sertés-kiviteli telep.

Tegnap délután tartotta a városháza kis tanácstermében a debreczeni sertés-kiviteli telep létesítő bizottsága által kiküldött kis bizottság első ülését, melyen Vecsey Imre tanácsnok tb. főjegyző elnöke alatt Király Gyula tanácsnok, Szücs Mihály, Nagy Jakab, Csáky János, Debreczeni Lajos, Leidl Emil állami állatorvos és Csóka Sámuel polgármesteri titkár, mint jegyző voltak jelen.

Az ülésen Leidl Emil állami állatorvos indítványára elhatározták, hogy mielőtt a sertés-kiviteli telep létesítésének kérdésében részletes tárgyalást folytatnának és a létesítő bizottságnak javaslatot tennének, felkérjük Vecsey Imre tanácsnok, tb. főjegyzőt, Király Gyula tanácsnok, Leidl Emil áll. állatorvos, Nagy Jakab és Ungvári József bizottsági tagokat, hogy lehetőleg sürgősen, rövid időn belül személyesen szerezzenek tudomást a földmivelésügyi miniszteriumban, illetőleg Lestyánszky Sándor miniszteri tanácsosnál arra nézve, hogy ezen kiviteli telep létesítésénél a kormány-

nak minő feltételei, kívánalmi és követelményei vannak és a létesítés esetén, minő támogatásra számíthatnak, hogy így teljes tiszta képet nyújtsanak a létesítő bizottságnak a kiviteli telep létesítésére szükséges költségekről és annak módozatairól.

S felkérjük Vecsey Imre tanácsnok, tb. főjegyzőt arra is, hogy azon területről, mely a közbúgóhid mellett van, hova ezen telep létesítése szándékolatik, a mérnöki hivatallal terepleiratot készíttetve, — annak idején azt is mutassa be a földmivelési miniszteriumban, — valamint azzal is megbizta, hogy a mennyiben Gracsányi Gy. állategész. felügyelő legutóbbi városunkban tartózkodása alkalmával ezen kérdésben is folytatott tárgyalásokat az illetékes körökkel s így az itteni viszonyokról tájékozódást szerzett: elnöki uton keresse meg az iránt, hogy azon alkalommal, midőn a jelen alkalommal kiküldött bizottság a miniszteriumba megy tájékozódást szerezni, — szintén ezen bizottsággal együtt menve: városunk érdekét előmozdítani sziveskedjék.

A mennyiben pedig a bizottság tudomása szerint Lestyánszky Sándor min. tanácsos ez idő szerint szabadságon van: felkéri Leidl Emil állami állatorvost, hogy arról, miszerint nevezett min. tanácsos mikor foglalja el ismét hivatalát s mikor hajlandó e küldöttséget fogadni: tudósítást szerezve, idevonatkozólag értesítést adjon.

—1.

* **Razzia.** Tegnap éjjel ismét razzia tartott a rendőrség. Átvizsgálta a kateshirű helyiségeket és lebujokat s ez alkalommal több, a személy és vagyon biztonságára veszélyes embert tartóztatott le. Bevitték őket a rendőrség bűnügyosztályába s ellenük megindították a rendőri eljárást.

* **Magyar nők Erzsébet királynénak.** Boldogult Erzsébet királynénak gyönyörű érczemléket állítottak a magyar nők a bécsi kapuczinusok sirboltjában. Az emlékművet szombaton, augusztus 25-én leplezik le s úgy volt tervezve, hogy a beszentelést Vaszary Kolos herceg primás fogja végezni. A hercegprimás azonban, mint értesülünk, gyengélkedik s ezért helyette dr. Kohl Medárd pápai prelátus, esztergomi kanonok utazik Bécsbe a beszentelés czeremóniájára.

* **A Gutenberg-ünnepélyen felülfizettek** a kövekezők: Hoffmann Sándor ur 6, N. N., Niházy Dániel, Bádon Mihály, Urbanovics Miksa urak 4—4, Varga Lajos ur 3, Donogán István, Komáromi József, Kurucz Béla, Szabó Ferencz (H.-Böszörmény), Erdélyi Ferencz, Schaff János urak 2—2, Pérfalvay Károly, Péressy Mihály urak 1—1 koronát; fogadják a fentnevezettek halás köszönetünket. Debreczen, 1900. aug. 22-én. A rendező-bizottság.

* **Debreczen város két kitüntetése.** A párisi világkiállításon Debreczen városa tudvalevőleg tevékeny részt vett. Nem kimélve költséget és fáradságot oly pompás gyűjteményt küldött a kiállításra, hogy becsületére vált volna bármely világvárosnak. A dicséretes buzgóságnak meg van az eredménye. A francziák népe elismeréssel adózott a nagy magyar város iránt s ez elismerésnek szép kifejezését adott. Debreczen városát a nemzetközi juri két aranyéremmel tüntette ki. Az egyiket a „Mezei munkák és gépek“ kiállítási csoportjában, a másikat pedig a „Gazdasági termékek“ csoportjában nyerte. Igaz örömmel regisztráljuk Debreczen diadalát.

* **Kömvészek szakegylete** czimü tegnapi ujdonságunk helyreigazításául közöljük, hogy Cseresznyés Sándor négy koronát, Szilágyi Ferencz pedig két koronát, adományozott az egyletnek.

* **A nyári betörők.** Ilyenek is vannak már Debreczenben, még pedig szép számmal. Ezek, eltérőleg a rendes betörőktől, külön-külön kasztot képeznek s nagyobb részt álkules segélyével dolgoznak. Rendszerint többen tesznek egy bandát s megosztva dolgoznak. A spionok napközben bejárják a város utczeit, élénken figyelik meg, hol látnak lefüggönyözött ablakokat. Bátran fölmennek a lakásba, s ha látják, hogy senki sincs otthon, előjegyzik a lakást s este, de sokszor — ha kedvező alkalom kínálkozik — napközben is behatolnak oda s elvisznek minden elemelhetőt. Alig van nap, hogy a rendőrségnél be ne jelentsenek egy-egy ily betörést. Különösen így július és augusztus hó folyamán, mikor nagyon sokan távol vannak a városból s lakásaikra nem ügyelhetnek fel kellő képen. A betörést pedig rendszerint csak akkor veszik észre, mikor visszatérnek a városba. A háztulajdonosok azon hanyag eljárása, hogy este az utcára nyíló ajtót bezárni elfelejtik, nagyban elősegíti a betörők sikeres működését s az udvarban megforduló kétes alakokat elmulasztják jól szemügyre venni, mi által pedig az esetleges betörésnél a nyomozást nagyban hátráltatják. A rendőrség most erélyesen akar a háztulajdonosok ellen fellépni, miáltal reméli, hogy a nagyon is nyugtalanítóvá vált nyári betörők működését nagyban korlátozni fogja.

* **Kamarai közlemények.** A debreczeni kir. itélőtábla és a kir. főügyészség hivatalos helyiségének fűtésére, az 1901. évre mintegy 630 köbméter hasábos tölgy vagy bükkfa szükségeltetik, továbbá 32 métermázsa coaksz. — A szállítási szándékozók ajánlataikat f. év szeptember hó 4-ikéig beadhatják. Ugyancsak a debreczeni itélőtábla és a hozzá tartozó törvényszékek részére szükséges mintegy 5128 bécsi font

faggyan (stearin) gyertya beszerzésére árlejtés szintén szeptember hó 4 ikén. A m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzlet vezetősége egyenruhákra hirdet pályázatot szeptember 4 iki lejárattal. — A m. kir. államvasutak igazgatósága román és portland czementre szeptember 5-iki lejárattal. Ugyanaz 900 tonna aczél, 3000 tonna bel-földi és 3400 tonna külföldi vassinek eladását határozván el a venni szándékozók ajánlataikat f. évi szeptember hó 5-ikéig beadhatják. Ugyanaz műhelyi és vontatási czélokra mintegy 1500 tonna pirszenet vásárol. Ajánlatok szeptember hó 7-ig beadandók. Ugyanaz faszén szállításra, szeptember 7 iki lejárattal. A m. kir. földművelésügyi miniszter ur tudatja, hogy az állami lótenyész intézetek katonai legénysége részére szükségendő egyenruházati czikkek, lószereplvények és hámok beszerzésének biztosítása czéljából f. évi szept. hó 10-én nyilvános árlejtés tartatik.

* **Beiratások a Svetits-intézetbe.** A Svetits intézet elemi felsőbb leányiskolai, továbbképző és tanítónőképző osztályaiban a beiratások a jövő 1900—1901-iki tanévre 1900. szeptember hó 3., 4., 5. napján, mindig reggel 9—12 óráig lesznek és pedig olyformán, hogy az előirt törvényes kor és előképzettség mellett szeptember hó 3 án csak helybeli kath. növendékeket, szeptember hó 4-én csak máshol lakó kath. növendékeket; szept. hó 5-én pedig más vallásu növendékeket veszünk fel egyenlő tandíj mellett. Az intézetünkbe járt növendékeket a jelentkezés sorrendje szerint; a más intézetekből jövőket pedig csak úgy vehetjük fel, ha az illető osztályban még hely lesz. A felvételi vizsgálatok szeptember hó 3-án; a javító vizsgálatok szeptember hó 4-én, d. u. 3 órától; a magánvizsgálatok pedig szeptember hó 5-én, d. e. 8 órától, d. u. 3 órától tartatnak.

* **Új zenetanár.** A Dóczy féle felsőbb leánynevelő intézet zenetanára szeptembertől kezdve Tóth Árpád ismert zenetanár lesz, kit tegnap délután egyhangulag választottak meg. Ezen állással kapcsolatos a Kossuth utcai templom orgonista állása is.

* **Rablógyilkosság a közelben.** Ugy látszik, hogy néhány agyafurt gazember a bakonyi régi világot akarja feleleveníteni a közelben. Egy-másután követik el ezek a Rózsa Sándort utánzó betyárok a legrémesebb rablásokat és betöréseket és némely vidéket valósággal rettegésben tartanak, úgy, hogy nem egy helyről be is költöznek a bérlők Debreczenbe vagy Nagyváradra. A Hosszsupályi vidékén elkövetett rablógarázdálkodások után most Komádiból jön a megdöbbentő távirat, hogy ott Nagy Gábor bérlőt még eddig ismeretlen rablógyilkosok megtámadták és lelőtték. A szerencsétlen bérlőt tegnap reggel halva találták szobájában. A

borzasztó esetről a nagyvárad kir. ügyészség is kapott távirati értesítést, minek folytán Nagy Géza, a kir. ügyészség vezetője, a vizsgálat meg-ejtése végett kiutazott Komádiba.

* **Cseplőgép áldozata.** Az a nagy mérvű felületesség és rendszertelenség, mely a csépléseknél előfordul, újabb áldozatot követelt. Ezuttal egy 19 éves leány lett saját vigyázatlanságának és a munkavezetők hanyagságának áldozata. Kocsis Julia h.-bőszörményi illetőségű, 19 éves leány a Dragota-féle tanyáú a cséplőgép mellett mint kévebontó és gépetető foglalatokodott. Munkája közben jobblábát a gép magával rántotta s azt térden alul elszakította. Az elszakított lábszár belekerült a cséplőgép dobjába, honnan darabokra szaggatva hullott ki. A leány pedig irtózatossá fájdalomtól ájultan bukott a gépre, honnan a földre zuhant. A gépész azonnal megállította a gépet s intézkedett, hogy a szerencsétlenül járt leányt szekeren Debreczenbe szállítsák. Tegnap este érkezett a kórház elé a szekér, melyen a szerencsétlen leány feküdt. Haldokolva helyezték egy nyugágyra s azonnal gyógykezelés alá vették. Az orvosok nem sok reményt fűznek életben maradásához. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

* **Hol töltjük estéinket?** A meleg nyári estéken a legkellemezebb tartózkodási helyül szolgál Hauer Bertalan vendéglőjének, az „Angol Királynő” szállodának udvarkertje, hol mindig friss csapolásu valódi Pilseni és Dréher-féle „Korona-sör” kapható. Mindennap kitűnő czigányzene. Ma este Rácz Károly közkedvelt zenekara tart zeneestéit.

* **Megszökött trombitás.** A jelenleg Bihar megyében, Szombatság körül gyakorlatozó háziezredünk, a 39-ik gyalog ezred 5 ik századánál nagy a szomorúság a bakák között. A szegény fiuk trombita szó nélkül róják most az ut porát. Megszökött a „Purcsi” a század kedvelt „hornistája”... Csak a kürtjét és a hadi felszerelését találták meg a kvártélyán, Purcsi Lajosnak azonban tisztára nyoma veszett. Nyilvánvaló lett csakhamar, hogy megszökött a trombitás, akit most a rendőrség emberei keresnek.

TÁVIRATOK.

A király köszönete.

Budapest, aug. 23. Ő Felségét mélyen meghatotta az az ország-szerte megnyilatkozó szeretetteljes ragaszkodás, melylyel Magyarország népe királya iránt érez. Levelet intézett Széll Kálmánhoz, melyben a következőket írja: Mélyen meghatottan utasítom önt, hogy

legmelegebb köszönetemet, mely még legtávolabbi kunyhóba is eljusson, országszerte hirdesse. Tudják meg Magyarország népei, hogy életemet javuknak szentelem; hogy boldognak érzem magamat; jóllétüket előmozdítom, hogy hűség, hazafiság és kölcsönös bizalomban látam azon erős támaszokat, melyeken a haza jövője nyugszik. A mindenható Isten áldja, oltalmazza azon kapcsolatot, mely engemet népeimmel összeköt. Kelt Ischlben, augusztus 19-én. Ferencz József. Széll Kálmán.

A kiállítás berekesztése.

Páris, augusztus 23. A kormány elhatározta, hogy a világkiállítást november hóban, esetleg még előbb is berekeszti.

Új képviselő.

Budapest, augusztus 23. A kör-möcz-bányai választó kerületben ma ejtették meg a képviselő választást. Egyedüli jelölt a szabadelvű-párti Chaboda Péter volt, kit ilyformán egyhangulag kiáltottak ki képviselővé.

Bresci védője.

Róma, augusztus 23. A királygyilkos Bresci védelmének elvállalására tudvalevőleg több ügyvédet föl-szóllítottak már, azonban a megbizást senki sem akarta elvállalni. Most aztán hivatalból rendelték ki Brescinek védőt és pedig Martelli, milanói ügyvéd személyében.

Milán és Szerbia.

Budapest, augusztus 23. Milán, volt szerb király elrendelte, hogy minden ingóságát, melyek még belgrádi palotájában vannak, Bécsbe szállítsák. Ugy látszik, hogy Milán most már végleg szakított fiával és házával.

Kinai zavarok.

New-York, augusztus 22. A kínai American Association táviratozza Sanghaiból, hogy a Jangce völgyében a helyzet egyre kritikusabb lesz. Katonai körök becslése szerint 15,000 emberre van szükség, hogy Sanghait meg tudják védeni. A kormányt rá kellene bírni, hogy azonnal küldjön oda segédcapatokat. A táviratot átadták a külügyminiszteriumnak.

Washington, augusztus 22. Conger amerikai követ táviratozza Pekingből 19-iki kelettel, hogy a császári palotán kívül most már az egész város meg van szálva. Azt hiszik, hogy legrövidebb idő alatt beveszik a palotát is. A hittérítők egy része elment Pekingből, néhányan azonban az itt összegyűlt keresztény menekülőkönél maradtak, a kiknek száma körülbelül 1000.

Berlin, augusztus 23. Soden gróf ma hivatalosan jelentette, hogy a Pekingbe bezárt német követséget a nemzetközi csapatok e hó 15-én felmentették. Az ötven főre menő német kirendeltségből tizenegy ember elesett, tizenhat pedig megsebesült.

London, augusztus 23. A hatalmak képviselői megállapodásra jutottak a garantiákra nézve, melyek az esetleges békekötés főfeltételeit képezik. E követelések a következők: Tuan herceg, Li Ping Heng, valamint a külügyi hivatal tagjai szigorúan megbüntethetők. A régens császárné az uralkodástól megfosztatik. Kvang-Su megmarad császárnak, azonban európai ellenőrzés alá kerül. Pekinget és a birodalom főbb pontjait állandóan megszállva tartják a hatalmak csapatai.

Baleset a Ganz-gyárban.

Budapest, aug. 22. Jaszokka, bozéki születésű 28 éves munkás szerencsétlenül járt ma a Ganz gyárban. A szerencsétlen embert egy 8 métermázsa súlyú vasdarab úgy ütötte le a lábáról, hogy eszméletlenül bukott le a földre. A mentők a Rókus kórházba vitték, a rendőrség pedig vizsgálatot indított.

A hosszú Tom feltámadása.

London, augusztus 23. A Daily Mail jelenti Durbanból, hogy a burok Ingogo közelében föllátták a „hosszu Tom“-ot és az ingogói vasuti hidra irányították. A Standardnak jelenti Durbanból, hogy a Lady-smith felé vivő vasutat hattingspruit mellett tegnapi virradó éjjel meg rongálták, a minek következtében egy teher vonat kisiklott.

Halálos szerencsétlenség.

Budapest, aug. 22. Ma délelőtt halálos végű szerencsétlenség történt a külső váci-utcán lévő szivattyú és gépgyár részvénytársaság gyártelepén. Aranyos Ferencz 40 éves kovács a csiszoló műhelyben foglalatoskodott. Munkája közben egy óriási súlyú kődarab esett a fejére, amely agyát és koponyáját teljesen szétroncsolta. Elhívták a mentőket a helyszínre, akik bekötötték a halálos sebet és be akarták vinni a szerencsétlen embert a kórházba, ez azonban utközben kiszenvedett.

Osztálysorsjáték.

Budapest, aug. 22. Az osztálysorsjáték mai húzásánál a következő számokat sorsolták ki: 100,000 koronát nyert 62033. — 20,000 koronát 65547. — 15,000 koronát nyert 77950. — 10,000 koronát nyert 54388. — 5000 koronát nyertek: 1114 9547 37565 46461. — 2000 koronát nyertek: 16134 18646 24426 30643. — 1000 koronát nyertek: 55336 59181 69201. — 500 koronát nyertek: 2549 3059 4641 6181 6667 11333 13359 15636 20848 23008 24349 24528 30473 36608 27948 39923 44044 45341 40024 50676 57942 60614 65051 76451 77370 81245 74116 84011 82638 88151 88650 90998 91972 91769 92320 93942 96179 99498. A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Budapesti tőzsde.

Aug. 23. Buza októberre 7.78. Buza áprilisre 8.14. Rozs októberre 7.10. Zab októberre 5.36. Tengeri szept. 6.13.

VEGYES.

Amikor a fejedelem masinista. A bolgár fejedelemnek támadt nemrégiben az az ötlete, hogy masinistának csapjon fel egy félórásckára. A salzburg-müncheni gyorsvonaton utazott és megunt a szalon-kocsi puha kényelmét. Kiment a mozdonyra s a gépésznek segédkezett a munkájában. Mikor aztán betelt ezzel a passziójával is, gazdag borralvót nyomott a gépész markába és a lojális anekdoták sorozatába ingyen belékerült Ferdinánd fejedelem is. — Pedig az anekdóta csattanója csak ezután következett. Münchenből írják, hogy a bajor vasuti miniszter a gépészt szigorúan megfedte, amiért járatlan embert felengedett a mozdonyra, egyben utasította a szegény embert, hogy küldje vissza a borralvót Bulgáriába. Ebből aztán megtanulhatja bolgár Ferdinánd azt, hogy fejedelemmé ritka ember lehet ugyan, de mozdonyvezetővé sem csaphat fel akárcsak fia!

Umberto király életbiztosítása. Umberto király meggyilkolása olyan érzékenyen érinti a világ legnagyobb biztosító-társaságait, amilyenre eddig még alig volt példa. A New-York Life Insurance Compagnie főügynöke egy new-yorki lapban közlésezi Umberto király életbiztosításait, melyek a következők: Európai társaságnál összesen 10.000.000 líra, a New-York Life Insurance Comp. 14.000.000 líra, Mutual 8.000.000 líra, Equitable 4.000.000 líra, összesen 36.000.000 líra. Vagyis a biztosító-társaságok 36.000.000 lírát fizetnek ki Margit királynénak.

A reklámok hazájából. Egy chicagói kőgyáros a reklámnak igen ügyes módját eszelte ki. Szétküldött százezer darab fél ollót levelek kíséretében, amelyekben megírja, hogy az olló másik felét is ingyen megkapja az, aki eljön érte a gyár üzemébe. Érdekes, hogy csaknem mindenki elment az ajándékolóért, aminek a gyáros nagyon örült, mert a látogatók legnagyobb része vásárolt is valamit.

Waldersee aszbesztháza. Waldersee, a nemzetközi csapatok főparancsnoka, Chinában egy teljesen tűzmentes aszbesztházban fog lakni, mely úgy a hőségnek, mint a hidegnek ellentáll. Az aszbeszthet most olyan alakban állítják elő, hogy gyalulni és szögezni lehet, mint a fát és minthogy olcsó és csekély súlya miatt könnyen szállítható, ez az anyag az építési technikában, különösen a tropikus vidékeken nagy elterjedésre számíthat. Waldersee gróf aszbesztházában hét kényelmesen berendezett helyiség, elfogadó, dolgozószoba és fürdőszoba lesz. Az egész házatszétezhető módon Németországban gyártják és ládába pakolva úgy szállítják a harcztérre, hogy azt ott bármikor gyorsan felállíthassák.

Az anyós bosszúja.

Berczi János gejeji fiatal gazda, mint levelezőnk írja, nem valami jó lábon állott a feleségével, különösen mert anyósa özv. Balázs Józsefné, a ki a fiatalokkal egy házban lakott, folyton ingerelte a férje ellen.

A vénasszony áskálódásai következtében állandó volt a civakodás a házastársak között s e miatt Berczi az ivásnak is adta magát. Az ünnepek alatt is részegen ment haza s akkor felesége és anyósa csu nyán elverték. Másnap, amint kijózanodott és megtudta, hogy a két asszony mit művelt vele, haragjában a két asszonyt kegyetlenül elverte s aztán ismét a korcs mába ment, a honnan csak éjfél tájban tért haza.

Balászné, az anyós csak azt várta, hogy veje elaludjon. A két asszony ekkor bement a szobába s az anyós egyelőre elkészített baltával addig verte fejbe vejét, míg annak koponyája szétrepedt. A véres holttestet, leányával együtt kivitte az utcára s egy árokba bedobta.

Reggel a mikor a járó-kelők a holttestet megtalálták, mindenki azt hitte, hogy Berczit a korcsmából hazajövet verte agyon valaki.

A csendőrség is ez irányban folytatta a vizsgálatot, míg nem tegnapelőtt kiderült a titok s a két asszonyt a vizsgálóbíró rendeletére a csendőrség elfogta és bekísérte a törvényszéki fogházba.

INGATLANOK FORGALMA.

Kis József veszi a debreczeni 5396. sztjkbvben 3027/4. hrsza. foglalt 95 négyszögöl csapókeri szőlőt Ujvárosi Sándor és neje Nagy Erzsébettől 1360 koronáért.

Pongor Juliánna veszi a debreczeni 5049. sztjkbvben 3390/a. hrsza. foglalt 569. négyszögöl vénkerti szőlőt Kerékgyártó Józseftől 1520 koronáért.

Pál Gusztáv veszi a debreczeni 1510. sztjkbvben foglalt régi 3594. sorsz. Kun József és nejétől 12000 koronáért.

Gombos István veszi a debreczeni 1154. sztjkbvben foglalt régi 2950. sorszámú ház felét Gombos Gergelytől 1000 koronáért.

Kun József és neje Nagy Róza veszik a debreczeni 1580. sztjkbvben régi 1001. sorsz. házat és 4 hold 200 négyszögöl ondódi földet Pál Gusztávától 15600 korona értékben csere címén; viszont Pál Gusztáv veszi a debreczeni 1510. sztjkbvben foglalt régi 3594. sorsz. házat Kun József és neje Nagy Rózától 12000 korona értékben csere címén.

HÁZTARTÁS.

— A gazdasszonyoknak. —

Varrógépek tisztítása. Hosszabb használat után a varrógépek járása megnehezedik, a minek az az oka, hogy a kenésre használt olaj meggyantásodik s a hozzá keveredett portól megsűrűsödik. Az ilyen varrógépnek korábbi könnyű járását kö-

vetkezőképen adjuk vissza. Mindazon részeket, a melyeket olajozni szoktunk egy ecset vagy toll segítségével kenjük be jól benzinnel s cseppentsünk belőle az olajozó lyukba is. Azután kevés ideig hozzuk mozgásba a gépet. Mikor ez meg van, töröljük meg jól az olajos részeket puha ronggyal, azután kenjük meg ismét rendszeren olajjal, mire gépünk megint kifogástalan könnyűséggel fog járni.

A gabonarovarok ellen egyszerű szert használnak a francziák. E fel fedezéshez is, mint rendszeren a véletlen juttatta a gazdát. Sok kendermagot és még nem tilott kender vitték egy magtárba, hol a kétszáz hektoliter búzát nagyon rongálta a gabonarovar. Másnap reggel észrevették, hogy a tetőgerendák teljesen el voltak lepve rovarokkal, melyek kifelé igyekeztek; öt hét napig tartott a kelletlen vendégek kivonulása, azután már hirmondó sem maradt belőlük. Némelyek az éhizsmagnak és az érett komlónak is ugyan ilyen hatást tulajdonítanak.

MULATTATÓ.

Konzultáció.

Hölgy: Mit csináljak, doktor ur, vacsora után mindig migrén bánt.

Orvos: Vacsoráljon migrén után.

Kifogás.

— Lovagom lesz hazáig, Hájas ur?

— Sajnálom, nem tudok lovagolni.

Szállodában.

Kapus: Szabad kérem becses nevét, hogy az idegenek jegyzékébe irjam?

Vendég: Honfi Töhötöm.

Kapus: Ipszilonnal?

Honfi: Nem!... Feleséggel.

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Édes gondolatok közt tért pihenőre és csakhamar mély álomba merült. El is aludt mélyen és hosszan, úgy, hogy a rom lakói már régen fenn voltak, sőt Irén palócruhájában várakozott már a kalauzolásra, mikor Elemér felébredt. Öltözködésével gyorsan elkészült a családattól, bámulattól nem tudott hová lenni, mikor Irént festői ruhájában meglátta.

— Várok már önre.

— És én — felelt Elemér — reszkettem azért a percért, hogy újból találkozunk.

Az ifju bucsuja elég gyorsan ment, mert hiszen éppen azt várta nehezen, hogy együtt lehessen a rom szép tündérével s elmondhassa neki, a mi a szívében fekszik.

Ugyanazon a kis alaguton, hidon és uton jutottak a hegyoldal árnyas fáktól vé-

dett útjára, a hol pár nap előtt boldog örömmel kísérte el Andort a szép leány. Mikor már jól benn jártak az erdőszéligben, Elemér, a ki alig tudott betelni Irén nézésével, elérkezetnek látta az időt, hogy elmondja mindazt, a mi a szívében fekszik.

Csaknem halotthalavány lett a szép leány, a mikor Elemér ömlengéseit megkezdte s mikor a lelkesedéstől reszkető hangon sugta oda neki:

— Szeretem... imádom. Szeretem az első percztől, hogy megláttam. Egy szavába kerül drága Irén és örökéletére boldoggá teszem. Elhagyjuk ezt a rideg, a világtól elzárt helyet. Pompa, fény, gazdagság, gondtalan élet s a világ minden édes szórakozása, gyönyörúsége vár reá... Hallgasson rám. Üdvét akarom. Egyetlen óhajtam, hogy mennyországgá varázsoljam egész életét... Szóljon, beszéljen, csak egy szót, csak azt az egyet, hogy szeret.

Irén még sohasem érezte ennyire kellemetlenül magát. Ez a vallomás terhére volt. Mit mondjon most az ifjunak, akit fellépése, viselkedése, tolakodó modora után első percztől kezdve csak gyűlölni tanult meg. Annak az ifjunak, aki ellenszenvvel, rosszakarattal van teli az ő egyetlen vigaszra, reményre, jövő boldogságra, mindene, Rimay Andor iránt.

— Uram! — erőltette meg mégis a válasza magát Irén. — Mivel érdemeltem én öntől ezeket a szép szavakat? Hiszen ön még nem ismer engem, hogy a megismerés nem teremti-e meg az ön számára a legkeserűbb csalódást. Nem a nagylvilágba való vagyok én. Nincs nekem ahhoz nevelésem. Vágyam sem vezetett oda, nem kívánom, nem akarom megismerni. Caendes elvonultságban, itt jó anyám mellett keresem és remélem én a boldogságot.

De Elemér nem érte be ezzel. Ragyogó jövőt festett a szép leány elé. Hivalkodott előtte vagyónával, azzal a kényelemmel és gondtalan élettel, amelyet az ő és az édes anyja számára egy életre akar biztosítani.

Mind nem használt semmit.

Az Irén szíve egyszer dobbant meg erősebben, akkor is másért. Gondolata most is a mellett volt.

Már hosszú, nagyon hosszú utat tettek meg és Elemérnek nem sikerült Iréntől egy olyan szót kivenni, amely reményt önthet a lelkébe. Bosszantani kezdte s felébredt benne a féltékenység ördöge is.

— Hát ez a szép leány, ez az igazi tündér csakugyan Andorhoz érez ragaszkodást, vonzalmat és szeretetet?... Nem nem, ezt ő nem nézheti, nem tűrheti el. Az üdvöt, boldogságot Andor nyerte el, a kit ő gyűlölt. Mindenkor és mindenhol szemben állok vele. A leányok között is boldogulni tőle nem tudott soha.

Ilyen s ehhez hasonló gondolatok támadtak gyorsan benne s kevéssel ezután már nem a szerelem, de a féltékenységtől reszketett szava.

— Irén! tudom én miért ad nekem folyton kitérő válaszokat. Tudom, hogy a szíve már megszólalt s magához érdemtelenséghez ragaszkodik, Rimay Andorra gondolatában a pillanatban is. Arra az emberre, a ki nem számolt azzal a szenvedéssel, elzárkózottsággal, amelylyel örök évek hosszú sorára megtagadták a világot minden örömét egy jobb jövő reményében. A ki sohasem tér többé ide vissza, a kit nem lát ebben az életben. Üzze ki gondolatából, üzze ki a szívéből és helyette gyujtson reményt bennem. Én önzetlenül szeretem önt s boldoggá tezem jó anyjával együtt.

(Folyt. köv.)

Árverési hirdetés kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a h-böszörményi részvénytársulati takarékpénztár végrehajtónak Nagyházi János és neje Király Zsuzsanna elleni végrehajtási ügyében 1900 évi július hó 17-én birói árverésen eladott a mártonfalvi pusztá guti 29 sz. tjkvben A + 340. 339. hrsz. alatt felvett, a mártonfalvi pusztá-guti 33. sz. tjkvben A + 378. 379. 389. 388. 391. hrsza. felvett ingatlanok az Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársaság utóajánlata folytán a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül 1900 évi szeptember hó 25. napjának d. u. 3 órája a kir. törvényszék árverési termébe kitűzetett.

Kikiáltási ár a már kötelezőleg megállapított 2621 kor. 30 fillér, illetve 771 kor. 10 fillér, melynek az árverezni szándékozók 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, a vagy az 1881: LX. t.-cz. 170 § a értelmében a bázatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál és Debreczen sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalánál és Martonfalva község-házánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál 1900. augusztus hó 8.

Deák,
kir. tszéki biró

Figyelmeztetés.

Abbeli törekvésünk, hogy az egész monarchiában legjobbnak elismert hazai portland-cementünket

a kisebb fogyasztó számára is könnyen hozzáférhetővé tegyük a nélkül, hogy szükségleteinek fedezése céljából közvetlenül a központhoz legyen kénytelen fordulni, arra indított bennünket, hogy

Debreczenben, Hatvan-utca 5. szám alatt

Lukács Vilmos

cézgnél gyártmányunkból állandó raktárt tartunk.

Főlslegesnek tartjuk ugyan, hogy a portland-cementünk kiváló előnyeit külön kiemeljük, de hogy a t. közönség meggyőződést szerezhesen arról, hogy a lédeczi portland-cementünk a magyar mérnök-és építész-egylet által előírt szabványoknál 40%-al erősebb — miáltal a keverési arány előnyösebb és ennél fogva végeredményében ártékintézetben szintén felveheti a versenyt a látszólagosan olcsóbb román-cementtel is — Magyarország nagyobb városaiban mintaraktárakat létesítettük, a hol a portland-cementünk bármily kis mértékben is beszerezhető

Gyártmányunk minden más cementen felül álló kitűnő minősége biztosítékot nyújt aziránt, hogy a n. é. közönség igényei minden tekintetben teljes kielégítést nyernek.

Lédeczi Schenk Adolf
lédeczi-portland-cement-gyára
és mészegető művei.

Apró hirdetések.

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Prágai sonka naponta friss főzés, kapható Tóth Kálmán fűszer üzletében.

Egy gyakornok szép irással a berlini Viktória-biztosítótársaság debreczeni vezérügynökségénél felvétetik. Piacz-utca 5.

Darált kávé mindennap friss legjobb minőségben kapható Deutsch Lajosnál.

Friss sertés hús zsirnak való és háj naponta kapható: Somogyi Gyula hentesnél. Csapó-utca 4. sz.

Gazdatiszt a ki gazdasági intézetet végzett, 10 éven keresztül nagyobb birtokokat kezelt önállóan — esetleg % -es állást is elfogad. Czim a kiadóban.

2 nyilas ondódi föld szoboszlai uton eladó. Értekezhetni: Csapó-u. 4., a házmesternél.

Apró hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban, Fötér, Biedermann-palota.

Állást keresők

és munkaadók, vevők és eladók, bérlők

és bérbeadók

és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,

hirdessenek

a „Debreczeni Ujság”

APRÓ HIRDETÉSEK rovatában.

Két kis leányt teljes ellátásra felvállalok. Verbőczy-utca 12.

Katona keztyük mosása javítás-sal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

35 hold szántó és kaszáló föld a Bánkon eladó. Értekezhetni Honvéd-utca 74.

Glazé-keztyük tisztítását jutányos áron vállalom. Péterfia-utca 37. szám.

Takarítónő kerestetik, lakást és fűtést kap, Csapó-utca 3.

Fűszerüzlet mely 25 év óta áll fen jó forgalmu helyen italméréssel és trafikkal elköltözés miatt — eladó. Késes-utca 68.

Melyik a legjobb szépitő folyadék?

MOLLITERGIN

mely puhává, fehérré, üdévé teszi az arcz és kéz bőrét, nem zsiroz teljesen ártalmatlan.

Hatása meglepően gyors.

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits J.

a Kigyóhoz címzett gyógyszer-tárában Debreczenben.

CZICZÓ LAJOS

czipész. Debreczen Piacz-utca 12. Stenczinger ház.

Ajánlja dusan berendezett

Saját készítményü

czipő raktárát. A közelgő őszi idényre nagy választékban vannak raktáron férfi, női, gyermek czipők valamint tisztí lovagló, vadász csizmák, vízhatlan valódi orosz bagaria bőrből, különösen figyelmébe ajánlom az iparos és munkás uraknak, házilag felügye- letem alatt készített erős, munkás czipőimet, melyeket a legjutányosabb árban felelőség mellett bocsátok a nagy ér. köz. rendelkezésére.

Megrendeléseket a legrövidebb idő alatt, a legujabb divatszertint készítik.

Cz. ö különlegességemet a nagy é. köz. ég figyelmébe ajánlva,

Laradtam tisztelettel fenti

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes fagymentes kutszivattyuk 60 koronától kezdve díjtalan felállítással,—egyéb építkezési vastárgyak házhoz szállítással gyári áron kaphatók.

A szüret idényre pedig

minden külföldinél jobb és olcsóbb szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu

Borsajtók és szőlőzuzók

lesznek raktáron a

Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia Hadház-utcai telepén, mely mindennemü gazdasági, ipari- és háztartásigépek javítását is legjutányosabban végzi.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

ra egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Hasznlati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

